

[H. P. Hansen (Sorø A.)]

var saa Meningen, at selve Vaccinefremstillingen skulde foregaa paa Seruminstittuttet her i København under Dr. Schmidts Ledelse.

Da Sagen var ny og uprøvet, gik man altsaa den Vej. Landbrugsministeren gik til Finansudvalget den 29. Juli og anmodede om 358 000 Kr. til Byggearbejdet paa Lindholm, og Indenrigsministeren gik til samme Udvalg samme Dag og fik bevilget 250 000 Kr. til Arbejder paa Seruminstittuttet. Nogle Forarbejder var gjort, Byggearbejdet kom hurtigt i Gang, men der var store Vanskeligheder, navnlig paa Lindholm, der jo ligger et betydeligt Stykke Vej fra Kallehave, og alle Byggematerialer skulde transporteres derover. Man købte imidlertid Færge, man begyndte at lave Færgehavn og arbejdede meget stærkt. Jeg undlader ikke ved denne Lejlighed at takke baade Arkitekt og Haandværksmestre og Arbejdere nede paa Lindholm for det store Arbejde, der dèr blev udført. Ogsaa paa Seruminstittuttet var der paa Grund af de særlige Forhold visse Vanskeligheder, men her blev Arbejdet ligeledes forceret stærkt frem. Men man vil være klar over af de Beløb, her er Tale om, og som senere blev suppleret ganske betydeligt, at man bygger ikke for 600 000—700 000 Kr. paa en Maaned eller to. Det hindrer naturligvis ikke, at Kritikken i Midten af September rejste sig ude omkring i Landet, og man skrev: Hvorfor tager man ikke Smitstoffet af Kalvefostre i Stedet for at vente paa Staldbygninger og Laboratorier paa Lindholm? Nu beder jeg ærede Medlemmer erindre, at det var sagkyndige Folk, disse fem, jeg her har nævnt, der havde fremsat Forslaget om at opføre disse Bygninger og om at fremstille Vaccinen paa den af mig her nævnte Maade. Det var ikke Mennesker, man kunde skubbe til Side som Folk, der ikke havde Begreb om disse Ting. Det var Veterinærdirektøren, Forstander for Statens Serumlaboratorium Professor Christiansen, Dr. Madsen, Forstander paa Statens Forsøgsstation paa Lindholm Toussieng og Dr. Schmidt. Jeg tror ikke, man saadan skal ignorere disse Folk fuldstændigt.

Den Kritik, der her blev fremsat, var fremsat paa det løseste Grundlag, som tænkes kan. Naturligvis var der ingen, der tog Hensyn hertil; man fremmede Arbejdet, og i Løbet af 3½ Maaned havde man ført Byggearbejderne saa langt frem, at man den 1. November kunde begynde Vaccineproduktionen. Men da Kravet om Vaccine var stærkt, havde man i Mellemtiden overvejet Spørgsmaalet, om man ikke kunde foregå

Produktionen ved at anvende Destruktionsdyr ved Fremstillingen og slaa dem ned, saa snart man havde taget Virus af dem. Det vil sige, naar man faar Køerne over paa Lindholm i Dag, kan man pøde dem i Morgen og Dagen efter slaa dem ned og tage den Virus, der fremkommer, efter at Giften er podet ind. Det kan man gøre, naar man anvender Køer, der kun har Destruktionsværdi. Det blev tiltraadt af Ministrene, og man gik i Gang med Arbejdet. Desværre var Færgelejet ikke færdigt paa den Tid; da man skulde udvide Byggearbejderne, havde man maattet udsætte Arbejdet hermed, og man maatte derfor transportere Kreaturerne i Pramme derover, og saa skulde man have det smittede Kød bort igen i store Tønder, som vejede saadan noget som 200—250 kg.

Alt dette foregik paa primitiv Maade, men alligevel behandlede man i November Maaned 125 Kreaturer om Ugen i Stedet for 50, og da man omkring 1. December havde Færgeanlægget i Orden, kunde man øge Produktionen ved at indføre Toholdsdrift og paa den Maade behandle 400—500 Kreaturer om Ugen. Man var nu oppe paa at producere 60 000—70 000 Doser Vaccine paa een Uge — det Tal, man havde regnet med for et helt Aar —, og dertil skulde saa komme de 50 000 Doser Serum, men det skaffede man sig paa det Tidspunkt i stor Udstrækning, idet Mund- og Klovesygen var saa udbredt, at man kunde faa Blod nok fra syge Køer — det var jo et stort Antal Litter Serum, der dengang blev produceret, ikke af Seruminstittuttet, men af Serumlaboratoriet ude paa Landbohøjskolen. Man arbejdede dengang stærkt, ogsaa ude paa Seruminstittuttet, hvor man ikke var færdig med Byggearbejderne. Det foregik under lidt primitiv Forhold, men man arbejdede Dag og Nat og tog mod al den Virus, der blev sendt ind. Ligesom Dr. Toussieng paa Lindholm og hans Medhjælpere fortjener Tak for deres store Arbejde, ikke mindst i denne vanskelige Periode, saaledes fortjener Dr. Madsen og Dr. Schmidt og deres Medhjælpere ogsaa Tak. Det er endvidere værd at erindre, at da Finansudvalgene den 10. December aflagde et Besøg paa Lindholm for at se, hvad der var blevet foretaget, og fik Besked om Arbejdets Gang paa Lindholm og Seruminstittuttet, udtalte alle Medlemmerne den største Anerkendelse af det Arbejde, der var præsteret. Og det var ikke alene Finansudvalgets Medlemmer, hvoriblandt der var flere Landboere; ogsaa de Landboere, der paa forskellig anden Maade var repræsenterede, udtalte deres Glæde over det store